

Õiguskantsler

Raivo Aeg
Justiitsministeerium
info@just.ee

Teie 10.06.2019 nr JUM/19-0561/-1K, 8-1/3649

Meie 17.06.2019 nr 18-2/190903/1903093

Euroopa Parlamendi valimise seaduse, kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse, Riigikogu valimise seaduse ja karistusseadustiku muutmise eelnõu

Lugupeetud minister

Toetan ettepanekut kaotada valimisseadustest valimisagitatsiooni keeld valimiste päeval (v.a valimisjaoskondades ja nende lähiümbruses) ja poliitilise välireklaami piirangud. Tegin ka 13. juunil 2019 Riigikogule saadetud [kirjalikus ettekandes](#) ettepaneku eelnõu toetada.

Valimisvabaduse ja valimisrahu tagamiseks valimispäeval kehtestatud valimisagitatsiooni keeld on praeguseks kaotanud oma mõtte, sest üha enam inimesi hääletab enne valimispäeva ning suur osa valimisreklaamist on siirdunud interneti, kus valimispäeval selle levikut kontrollida on võimatu või ebamõistlikult ressursimahukas.

Poliitilise välireklaami piirangud ei ole täitnud oma eesmärki. Küll aga piirab poliitilise välireklaami keeld ülemäära eriti kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel osalejate õigusi. Pole ju volikogusse kandideerijatel võimalik või otstarbekas osta suurtes telekanalites kallist telereklaami, mis aitaks neil oma seisukohti laiemalt tutvustada. Välireklaami keelust kinnipidamise kontrollimine muutus eriti ebamõistlikuks pärast seda, kui Riigikohus 2017. aastal [otsustas](#), et kandidaat võib oma isiklikul sõidukil teha valimisreklaami ka aktiivse valimisagitatsiooni ajal.

Teen ettepaneku kaotada aktiivse agitatsiooni keeld (väljaspool hääletamisruumi ja sellega vahetult piirnevat ala) ka rahvahääletuse päeval ([rahvahääletuse seadus](#) (RaHS), § 10 lg 1). Ka rahvahääletuse korral on võimalik nii eelhääletada kui ka elektrooniliselt hääletada. Kui RaHS-s peetakse oluliseks see piirang siiski kehtima jätta, võiks seda erisust seaduseelnõu seletuskirjas selgitada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Katre Tubro 693 8429; Katre.Tubro@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee